



# Isän maalle rakennettu

Muistelma Könönpellon Metalli Oy:n/MetalMix Oy:n synnystä



**MetalMix Oy 50 vuotta**

# Isän maalle rakennettu

Muistelma

Könönpellon Metallit Oy:n/MetalMix Oy:n  
synnystä

Teksti: Markku Heikkilä  
Ulkoasu: Heikki Luukkonen

# Lukijalle

**M**etalMix Oy syntyi vuonna 1951, kun Asikaisen veljekset Valpas, Matti ja Esko perustivat isänsä tontille Varkauden Könönpeltoon auto- ja konekorjaamon. Yritys sai nimekseen Könönpellon Metalli Oy. Yhtiön yhtiöjärjestys on hyväksytty huhtikuun 2. päivänä vuonna 1951.

Olennaista kehitystä yrityksen toiminnassa merkitsi 1960 -luvun alku: silloin Könönpellon Metalli alkoi valmistaa alihankintana tuotteita silloiselle Ahlströmin höyrykattilatehtaalle. Sukupolvenvaihdos yrityksessä aloitettiin vuonna 1978 Valpas Asikaisen jäädessä eläkkeelle ja Esko Asikaisen lasten Ritvan, Sirkka-Liisan ja Raimon tullessa mukaan yritykseen.

Lopullisesti yritys siirtyi uudelle yrittäjäpolvelle vuonna 1989, kun Esko Asikainen vetäytyi eläkepäiville ja Ritvan puolisosta DI Markku Auvisesta tuli MetalMixin toimitusjohtaja.

Tänään MetalMix Oy on nykyaikainen keskiraskaan sarjan tilauskonepaja, jossa työskentelee 35 ammattilaista. MetalMixin tekemät vaativat levy- ja teräsrakenteet, paineastiat sekä kattila- ja prosessiteollisuuden tuotteet tunnetaan viennin ansiosta jo kaikissa maanosissa. Vuotuinen liikevaihto on lähes 20 miljoonaa markkaa.

MetalMix Oy:n nykyaikaiset 3 500 neliömetrin suuruiset tuotantotilat Könönpelossa sijaitsevat täsmälleen samalla paikalla, jolle

Könönpellon Metalli Oy:n ensimmäinen 100 neliön suuruinen verstaasitalo rakennettiin vuonna 1973. Tuo piskuinen paja purettiin laajennuksen tieltä vasta vuonna 1993.

Tunnustuksena ansiokkaasta ja tuloksia tuottavasta yrittämisestä MetalMix Oy nimitettiin vuonna 1991 Varkauden Vuoden Yrittäjäksi.

Tämä kirjanen on kertomus Könönpellon Metallin/MetalMixin synnystä ja alkuvuosikymmenistä sellaisena, kuin perustajaveteraanit Valpas ja Esko Asikainen nuo työntäyteiset ajat muistivat syyskuussa 1998. Tämä kirjanen julkaistaan heidän kunniaksensa ja MetalMix Oy:n 50 -vuotispäivän juhlistamiseksi 2. huhtikuuta 2001.



Valu käynnissä Könönpellon Metallin ensimmäisen pajan työmaalla vuonna 1950. Betonimyllyllä Esko Asikainen ja Matti Salakka. Kottikärryllä Valpas Asikainen vierellään Vihtori Koponen ja Eino Lipponen.

# Asikaisen poikien savolainen menestystarina

**M**etalMix on savolainen menestystarina. Siihen, että vuonna 1951 syntynyt Könönpellon Metalli Oy täyttää 50 vuotta vahvana ja tunnustettuna MetalMix Oy:nä, on tarvittu osaamista, ahkeruutta ja tulevaisuudenuskoa. Ja Asikaisen veljekset.

Heitä oli kolme. Vuonna 1912 syntynyt Valpas, vuonna 1917 syntynyt Matti ja vuonna 1926 syntynyt Esko. Isänperintönä pojilla oli terävä pää, kätevät kädet ja heikko sydän. Matin sydän petti lopullisesti jo vuonna 1956. Valpas ja Esko eivät antaneet reistailevan pumpun pysäyttää vauhtia, vaan loivat isänsä maalle rakentamastaan pienestä korjaamosta vankan konepajan. Siltä pohjalta on seuraava sukupolvi voinut ponnistaa, laajentaa ja luoda nykyaikaisen teollisuuslaitoksen.

Syksyisenä iltana vuonna 1998 istuivat Valpas ja Esko MetalMixin tyylikkään neuvottelutilan pitkän pöydän ääressä ja alkoivat muistella. Niin kuin talossa on ollut tapana, oli ensin syöty tukevasti. Neuvottelutilassa on nelioita luultavasti jokseenkin saman verran, kuin oli Könönpellon Metallin ensimmäisessä pajassa 50 -luvun alussa.

Ajatus oli, että muistelusta syntyvän kirjoitelman lämpimäiskappale ojennettaisiin molempien veljien käteen firman 50 -vuotisjuhliissa. Toisin kuitenkin kävi. Valppaan lähtövuoro koitti pian vuosituhannen vaihdettua ja hänen oli jätettävä maanpäälliset juhlat. Esko jäi yksin isähahmoksi. Häneltä se käy. Hänellä on ollut hyvä malli.



Valua varten tarvittava hiekka tuotiin Kolman hiekkahaudalta  
”avoämmäksi” kutsutulla rautatievaunulla.



## Matti ja Hilja

ESKO:

Kyllä ne oli ihan savolaisia, isä ja äiti . Tästä Varkauvesta oli äiti ja isä oli Heinäveeltä.

VALPAS:

Joo, isä oli Ahlströmmiin Pitkäläniemen tilalla, se oli semmosena niin kun puuseppänä ja kirvesmiehenä Hän urakoi latoja muun muassa siellä. Minäkin olin poikasena joskus päreitä latomassa. Myöhemmässä vaiheessa sanottiin niitä isompia latoja hissiladoiksi. Sinne kun tehtiin semmonen hissi, millä kuljetettiin koko kuorma karrystä latoon.

MH:

Onnistuivatko teidän isältä myös metallihommat?

VALPAS:

No, oli isä joskus konepajalla tekemässä laivoja levyseppänä.

MH:

Entä Hilja?

ESKO:

Kotiäitinähän se oli. Ei se tainnut varsinaisesti missään ansiotyössä muuten olla kuin sillä tavalla että kun asuttiin mäkitupalaisena alunperin niin silloinhan se vuokra maksettiin työllä.



Könönpellon Metalli vuonna 1951. Pihalla komeilee kauppaopiston rehtori Avellinin auto.

## Oppia sodasta ja sotaväestä

**K**önönpellon Metalli rakennettiin siis isän maalle: isä-Matti Asikaisen rakentaman talon viereen. Sitä ennen oli tarvinnut puolustaa isänmaata. Valpas oli talvi- ja jatkosodan veteraani. Eskokin jo luuli joutuvansa venäläisvyöryyn torjujaksi, mutta rauhanteko ehti ensin. Kaikesta sodan kauheudesta huolimatta on tunnustettava, että sotahommat olivat monelle Suomen miehelle myös ammattikoulu. Niin myös Valppaalle. Hän pääsi sotaväkeäaikana Helsinkiin aseseppäkoulutukseen. Talvisodassa hän oli kenttätykistön aseseppänä, vastuulla ammusajoneuvojen ja tykkien kunto. Kalustosta oli kauhea puute: kaikella piti ampua, mistä vaan kuula vähänkin lähti. Miestä kammotti, kun Kannaksella ajettiin metsissä kovilla pakkasilla ja venäläisiä kaatuneita oli paljon. Palelevat suomalaiset kiskoivat jäykistyneiltä vainajilta huopatossuja jaloista.

Jatkosodasta Valppaalle ei ensin alkuun meinannut löytyä paikkaa mistään.

VALPAS:

Oisko ne saaneet kenttätykistöön nuorempia seppiä vai mikä oli syy, mutta minä sain ootella. Ensin olin tuolla Rantasalmella. Oottelin ensin viikon verran. Sitten ne siirti minut lopulta rintamille ja taas siellä oottelin että mihinkä ne minut komentaa. No ei komentaneet mihinkään. Minä arvelin että lähen käymään kotona. Kuriirikyvyillä tulin ja härkävaunulla. Yhen yön olin kotona ja sitte lähin kävelemään Savonlinnan suuntaan. Aina kun tuli autoja, niin näytelin peukaloa. Ne meni ohitse vaan. Mutta sitte tuli yks henkilöauto. Se pysäytti ja minä huomasin jotta siellä oli kapteeni ja luutnantti. Ne aukas oven ja kysy että mikä mies ja mihinkä menossa? Minä selitin, että olisinhan minä



Työn touhua pajassa. Härkönen ja Matti Asikainen poraamassa, Väinö Kosunen kampaikselin kimpussa.

ollu rintamalle menossa mutta ei ole minulle löyvetty paikkaa. Luutnantti katto pitkään ja sano, että eikö kersantti tiijä mitä tästä seuraa? Minä sanoin: kyllä minä tiijän, herra luutnantti. Se pyöritteli päätään ja sano, että kyllä on tämä Suomen kansa kevytmielistä: ei se ajattele yhtään. No ei siinä mitään, ne vei minut sinne tienristille ja sano, että tästä jatkatte ensimmäisen kuriirin mukana. Minähän jatkoin.

MH

Tuliko mitään seurauksia?

VALPAS

No ei mitään. No, siellä minä taas olin jonkun vuorokauven ja sitte tuli hälytys ja jalkaväen asesepäks ne minut komenti. Tuli siirto komppaniaan. Siellä olin yhen yön. Seuraavana aamuna tuli kuriiri sanomaan, että tarvitaan asesepää rannikkotykistöön. Ne oli semmosia vanhanaikasia jäykkälavettisia mahot-

tomia putkia. Se olj minun tuuria että ei yhtään ammusta ammuttu niillä. Ei niitä monta ammusta ollutkaan. No, sitten muuttu se sota asemasotaluontoseks. Me oltiin Käkisalmen suunnassa. Venäläinen oli polttanut kaikki rakennukset Käkisalmissa, ei siellä törröttänyt kuin savupiippuja. Myö jouvuttiin Laatokan rannalle Konevitsaa vastapäätä. Venäläiset olj silloin vielä siellä saassa. Oltiin majotettuna niemen kärkeen. Meitä korjausmiehiä oli kaks kappaletta. Myö oltiin yhdessä kellarissa majotettuna siinä Laatokan äärellä ihan. Kenttäteittiössä käytiin aina päivällä syömässä kumpareen takana. Venäläinen meitä aina sitten pommitti, kun oltiin syömässä. Kenttäteittiöstä kun alko savu nousta ni siihen se koitti pilkkaa ranaatinheittimellä. Kun asemasota jatkui, niin siirtivät meijät Käkisalmen ja Sortavalan välille. Siellä oltiin oikein Laatokan Rannikkotykistörykmentin kasarmilla. Häränvatsaniemeen tehtiin lautaparakit., autokorjaamo, asekorjaamo ja



---

Matti Asikainen ja ensimmäinen suurempi porakone.

venetelakka. Meitä ol vaan kaks siellä johossa: asemestari ja minä. Siinä oltiin talvi ja kesä . Meillä oli kymmenen vankia töissä ja 15 omia miehiä.

MH

Ensimmäisen työnjohtokokemuksen sait, kun olit vankien päällikkönä?

VALPAS

No niinhän se meni. Sota loppui minulta siihen, että mulle tuli komennus tänne Varkauteen konepajalle. Tehtiin tankkien korjausta ja kaikenlaista muutakin.

MH

Varkauttakin pommitettiin sota-aikaan.

ESKO.

Muutaman kerran. Tähänkin lähin pommi

tuli tuohon mökin nurkalle.Ulkorakennuksesta ikkunat särky ja keittiöstä taulu putos seinältä.

MH

Matti-veli haavoittui sodassa.

ESKO

Matti haavoittui jalkaan.

MH

Sinä Esko, et ihan sotaan joutunut, mutta sotaväessä sait hyödyllistä oppia sinäkin.

ESKO:

Minulle oli tosiaan sen verran sotaväkiajasta oppia tähän yritykseen, että olin tykistössä ja jouduttiin Niinisaloon koeammuntaharjoitukseen ja minä jouvuin konekirjottajaksi esikuntaan vaikka en ollut kunnolla edes nähnyt koko konekirjotushommaa. Minä ihmettelin että miten minut siihen komennettiin, vaikken



Könönpellon Metallin ensimmäinen oma sorvi oli tšekkoslovakialainen. Sen hankkimiseksi piti vuonna 1956 hankkia ostolisenssi kauppa- ja teollisuusministeriöstä asti.



eläissäni ollut semmoista tehnyt. Mutta niin sitä vaan piti puolipakosta kirjoitella. Sen verran siitä oppi, että siviilissä sitten jonkun verran osas.

MH:

Sinähan olet sentään kouluja käynyt mies.

ESKO:

Heh, kävinhän minä teollisuuskoulun, Walter Ahlströmin teollisuuskoulun täällä Varkauvessa. Se oli vasta sodan jälkeen.

VALPAS

Minä en oo käynnä kun elämänkoulun. Kansakoulun tietysti aluksi. Ja silloin sotaväessä sen aseoppikoulun kävin . Siitä oli hyötyä myöhemmin. Siellä oli kaikennäköstä ammatikoulutusta. Oli matematiikasta, fysiikasta ja semmoisesta.

MH:

Oliko Poika-Mattikin metallimiehiä?

ESKO:

No ei alkujaan ollu mutta sitten kun perustettiin tämä Könönpellon Metalli niin sitte hän tuli siihen esimieheks. Autoalan hommastahan me alettiin ja sitten oli maanviljelyskoneiden korjausta.

MH:

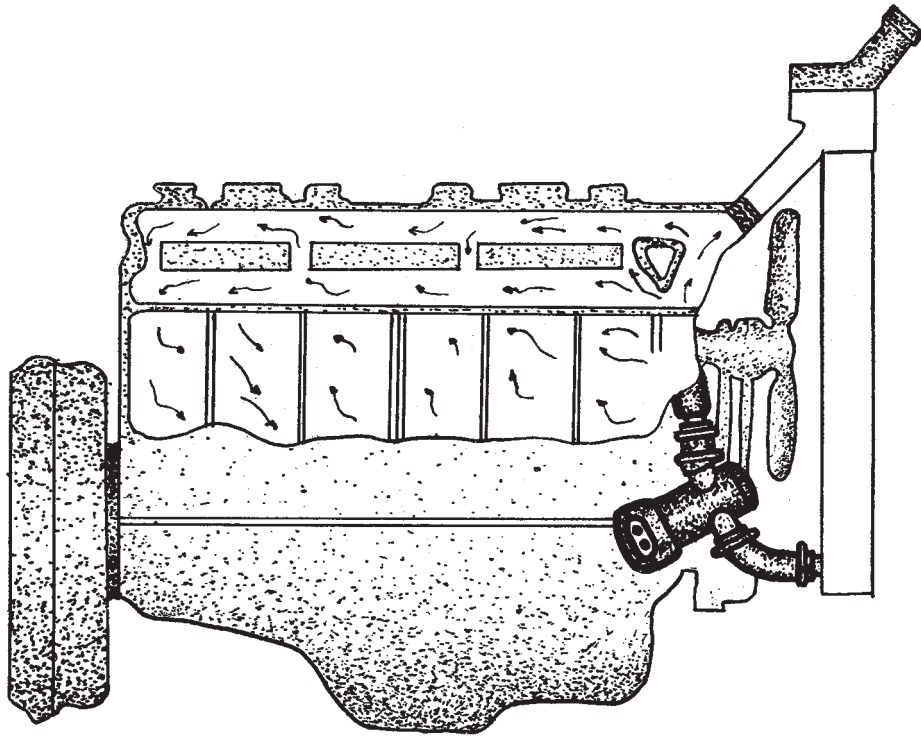
Autojen päällekin siis ymmärsitte jotain?

VALPAS:

No. olin minä autokoulun käynyt kyllä Vihermaalla.

MH:

Nykyään ei ihan riitä autokoulun käyminen siihen, että osaa korjata auton.



Tämä olisi saattanut olla suurikin bisnes: Könönpellon Metallin kehittämä auton logilämmitin ajalta ennen lohkolämmitinten yleistymistä.

VALPAS.

Ei se riitä kyllä. Mutta siihen aikaan auto-koulu oli vähän erilainen kuin nykyään. Sillón purettiin auto ihan perusteellisesti . Koneet hajalle ja runko puhtaana. Lähettiin siitä kasaa-maan ja tehtiin korjaukset . Se kesti puoli vuotta se autokoulu.

MH:

Minkä merkkisiä autoja?

VALPAS

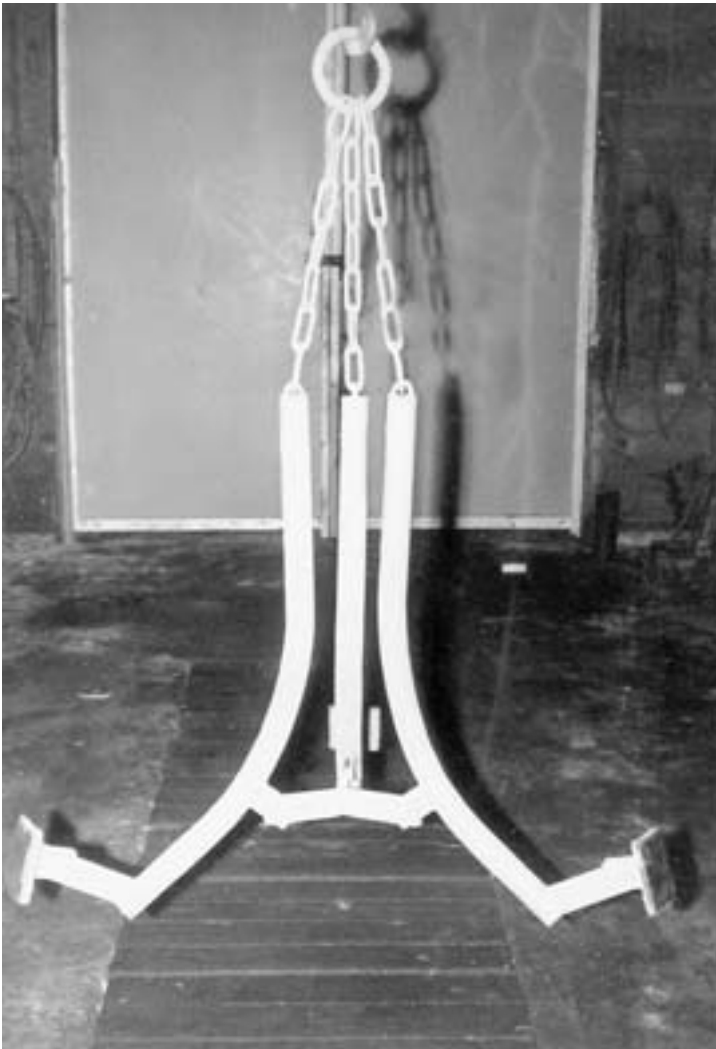
Ne oli Voortia ja Letukkaa ja sen semmosta.

## Könönpellon Metalli syntyy

**N**äin edettiin tarinassamme siihen, mistä oikeastaan vasta aloitetaan. Könönpellon Metallin yhtiöjärjestys on hyväksytty toinen päivä huhtikuuta 1951. Niin kuin missä tahansa aloittavassa yrityksessä, oli työtä tehty kovasti jo ennen virallisten muotojen kirjaamista. Satunnaisten ammattiavun tarvitsijoiden auttaminen muuttui viraapeliksi, viraapeli oikean yritystoiminnan kokeiluksi, kokeilu yhtiöksi.

VALPAS:

Minä olin siihen aikaan Ahlströmin konepajalla. Olin siellä viillaamo-osastolla kun tehtiin niitä sotakorvauslaivoja. Sitten se homma loppu konepajalta ja siirsivät minut työkaluosastolle, missä minulla taas oli omat alat. Minä luulin, että jossain oli viitattu siihen, että olin käynyt aseoppikoulun. Arveltiin, että ehkä työkalujen



Omia keksintöjä tämäkin: itse kehitelty kaivonrenkaan nostolaite.

päälle käsitän jotain. Minun korjausala oli kaasuhitsausvälineet ja paineilmatyökalut. Siihen aikaan, kun ei ollu näitä hitsausvälineitä niin paljon, niin yleensä tehtiin kaikki saumat niitaamalla.

MH:

Kauhee pauke.

VALPAS:

Kauhee pauke ja räminä. Minä korjasin sitte niitä paineilmakoneita. Meislauskoneita, nüttauskoneita ja porakoneita ja kaikkea mitä niihin liittyi.

MH:

Sitten alkoi tulla semmoista, että joku pyysi, että jos hänen omaakin konetta laitettais ja aloit tehdä jotain, alkuun kiitospalkalla ja sitten vähän jotain jo laskutettiin?

VALPAS:

Niin. Minähän asuin täällä Könönpellossa. Mulla oli siellä asevelitalo, jonka silloin aikoi-  
naan ostin. Sen liiterissä rupesin tekemään kaikenmoista pientä hommaa. Ostin sinne porakoneen ja hitsausvälineet ja sen semmosta ja alussa korjailin polkupyöriäkin. Siinä sitten tuli aloiteltua yhtä ja toista muutakin. Tein jopa kilpa-ajokärkyjä tuonne talon isännille Ja semmosia tasapainotettuja sirkkeleitä, joita polettiin jalalla. Ne toimi sillä lailla, että kun jalalla polettiin, niin terä nousi ja sitten taas voitiin vetää puuta lisää katkottavaksi.

MH:

Kumpi se teistä ensiksi sanoi ääneen, että tässä kun on tätä viraapelia kaikenlaista niin voishan tämä olla ihan yrityskin?



1960-luvulla alkoivat alihankintatyöt. Ilmakanavia lähdessä Uimaharjun tehtaille.

ESKO:

Eiköhän se Valpakselta lie tullu ne ensi ajatukset. Sitten sitä ruvettiin yhdessä pohtimaan enemmän että oisko mahdollisuutta ja mistä se tontti löytys. Ensi vaiheessa Valpas oli ainoa työntekijä, minä tein iltahommia. Vuosikaudet tein kahta työtä.

MH:

Vähän sivussahan oli tämä Könönpelto siihen aikaan kaupungista. Ei ole vielä kukaan varsinaista keskustaa.

ESKO:

Niin, mutta ehkä sitä ei ollut rahaa ostaa sitä tonttia muualta. Tästä sitä sai paikan ilmaseksi isäukon maalta, entiseltä kotipaikalta.

MH

Kumpikos nimen keksi? Könönpellon Metalli ei nyt ehkä ollut kaikkein mielikuvitusrikkain nimi.

ESKO:

Eiköhän se silloin keksitty kun veivattiin sitä osakeyhtiösopimusta. Olisko se ollu joku polissi kun teki tämmösiä asianajo- ja kynähommia. Se kysy, että mikä nimi laitetaan. Sitä kun siinä aprikoiitiin niin taisi juuri se polissi sanoa, että pannaanko Könönpellon Metalli. Me sanottiin, että pannaan sitte semmonen.



Uuden hallin rakennustyöt alkavat 1967. Kattopalkkeja nostetaan catepillarin kauhaan improvisoidulla nostimella.



## **Verstas pystyyn -ja heti jäi pieneksi**

VALPAS:

Minä olin kiertänyt näitä konepajoja sen takia, että kun oli korjannut jonkin koneen, niin piti aina käydä työmaalla kokeilemassa, että mitenkä se toimii. Kun Ahlströmin konepajalla alettiin antamaan alihankkijoille töitä, niin siitä tuli itsellekin yritystoiminnan perustaminen mieleen. Muutamat Ahlströmin miehet oli jo aiemmin perustaneet pieniä pajoja ja yrityksiä. Mutta ne oli hyvin alkeellisia. Niitä meni sitten nurin joko ammattitaiton puutteen takia tai muusta syystä ja Ahlströmin konepaja lopetti vähäksi aikaa työn antamisen alihankkijoille. Silloin minä ajattelin, että tehään myös jonkunlainen verstas ja alotetaan jollain muulla työllä. Ajattelin, että sitten, kun ruppee konepajalla taas tulemaan enemmän sitä työn ulosantamista, niin myös ollaan valmiita niitä otta-

maan. Ja niin sitten kävikin, jo sen ensimmäisen puuverstaan aikaan. Alkuun tehtiin pienempiä ilmakanaavia ja semmoista, mutta se sitten osoittautu liian pieneks se verstas eikä ollu nostovälineitä. Sitten harkittiin, että jos tehtäisiin vähän isompi halli niin sitte olis mahdollisuutta ottaa vastaan suurempata ja raskeampata tehtävää myös.

MH:

Ensimmäiset työt vuonna 1951 eivät siis olleet alihankintaa vaan autojen korjailua.

VALPAS:

Niin. Se oli autokorjaamo. Nimittäin silloin ei ollut paikkakunnalla kuin kaks autokorjaamo. Maatalouskoneita myös korjattiin.

MH:

Mitkä sitten olivat ensimmäisiä koneita tai laitteita, jotka yrityksenne otti tuotantoon?



Hydraulisesti toimiva tukkipankko toimitettiin metsähallitukselle vuonna 1968.

VALPAS:

Oli meillä ainakin semmonen reikätiilikone, mitä tehtiin.

MH

Silläkö pystyttiin valamaan näitä reikäisiä tiiliskiviä, jotka on kevyempiä käsitellä?

ESKO:

Niin, ne oli siihen aikaan vähän isompia ne tiilet kuin nykyään.

MH.

Jossain vaiheessa aloitte tehdä pumppujakin? Niitä, joilla pumpattiin jään päälle vettä, kun tehtiin tukkiplaania.

ESKO.

Se oli myöhempään, silloin oli jo verstaan laajennuskin tehty. Siinä vaiheessa tehtiin lumilinkojakin ja lanoja ja tämmösiä.

MH

Tukkiautoihin tehtiin kippausjärjestelmiäkin.

ESKO

Ne oli kansa myöhempiä aikoja ne. Tukki-autoihin tehtiin kyllä pankkoja tässä jo alkuvaiheessa. Myöhemminhän ne paranivat nämä pankkojen rakenteet .

VALPAS

Tukkiveneihen kelaussysteemiä rakennettiin useamman vuoden aikana ja niillähän oli alkuun hyvä menekki. Niitä meni Tehdaspuulle ja niitä meni valtion metsäosastolle tuonne pohjosiin ja siinä sivussa tosiaan oli vielä lumilinkokin. Tehdaspuu ja valtion metsäosasto osti niitäkin.

MH

Nämähän oli, niin kuin nykyään sanottaisiin, innovatiivisia tuotteita. Oletteko te luonostanne vähän Pelle Pelottomia?



Valpas Asikainen ja tukkipankko vuonna 1968.

VALPAS

Niitähän tehtiin asiakkaan toivomuksien mukaan. Niin kuin veneetkin: niitä oli tasa-perämallisia ja soutuvenemallisia. Pellistä niitä tehtiin. Ne piti olla myös sellasia, että ne ei uppoa. Keulassa piti olla ja perässä styrox-patteri. Niihen piti kestää kaksataa kiloo painoa uppoamatta.

MH:

Mitkä näistä kaikista tuotteista olivat semmoisia menestystuotteita, joista tehtiin isoimmat sarjat?

VALPAS:

Veneet, lumilingot ja pumpput. Mutta näillä kaikillahan oli vähän se vika, että ne oli kausiluontoisia. Veneitä meni keväällä, lumilinkoja ja pumppuja talvella. Ja niitähän piti olla sitten valmiina aina siltä varalta, että tuli kysyntää.

MH.

Tuon ensimmäisen pajan, josta on kuvakin, rakensitte itse hartiapankkihommina.

ESKO.

Suurimmaks osaks. Pohjatyöt tehtiin kaikki itse . Vierasta työvoimaa käytettiin runkotöihin.

MH:

Esko on kertonut minulle, miten aluksi, kun ei ollut edes puhelinta tai autoa, niin kuljetettiin varaosia ja tilauksia polkupyörällä. Tuntuiko joskus raskaalta tehdä semmoista oman työn ohella?

ESKO:

Kyllä kai, mutta sitä oli kai sen verran kylähullu ettei sitä tajunnu.



Lumilinko mallia Eka-69 vuodelta 1969.

MH.

Kuinka pian alkoi vaikuttaa siltä, että tästä tulee elanto?

ESKO.

Kyllä kai siinä aika kauan meni ennen kuin siltä rupes tuntumaan . Pitkään sitä ajatteli, että että onko tästä mitään hyötyä.

MH:

Muistatko markkoja? Millaisissa summissa liikuttiin?

ESKO:

Ammattimiehen tuntipalkka oli olisko ollut kolmesta markasta viiteen markkaan. Jos sai asiakasta kympin laskuttaa tunnista, niin se teki jo hyvän mielen.

MH

Minkä verran oli vierasta työvoimaa heti alkuvaiheessa? Oliko puoli tusinaa?

VALPAS:

Eiköhän niitä sitä luokkaa ollut. Olikohan niitä neljä ihan alkuun.

MH:

Oliko silloin vaikea saada ammattimiehiä?

VALPAS.

Kyllä se vähän oli. Ehkä hiukan niin kuin nykyäänkin. Se oli se ammattimiesten saanti semmosta, että kun näitä tämän alan työpaikkokajaan ei ollut kovin paljon, niin niitä ei koulutettukaan. Se oli melkein niin, että miehet sai koulunsa niin, että yritykset koulutti niitä itse, esimerkiksi juuri autokorjaamot koulutti. Sitten kun joku vapautui tai muuten sai täältä meiltä paremmat ehdot, niin niitä tuli sitten tänne.



TVH:lle toimitettiin sillankaiteita. Hiekkapuhallus tehtiin ulkosalla. Tällaisen kaideurakan Esko Asikainen muistelee kerran laskeneensa todella edulliseksi: jäi ottamatta huomioon, että kaiteita tarvitaan yhtä siltää kohden kaksi.



MH

Kukas hoiti firmassa palkanmaksun ja kirjanpidon, laskutukset sun muut paperiasiat?

ESKO

Kyllä se voi olla että ne minun tehtäväks jäi semmoset kynähommat. Ne tehtiin sitte iltasella kaikki viraapelina kotona.

MH

Ei tainnut olla Nokian kompuutteria käytössä. Oli enemmän kosmoskynää ja sinikantista vihkoa.

ESKO

No, sitä luokkaa ne juuri oli ne apuvälineet.

MH

Oliko se teollisuuskoulussa opittua vai itse opeteltua tämä kynäosaaminen?

ESKO

No kyllä ne oli opittava itse. Ei se koulu-pohja näihin kyllä riittänyt.

MH

Työ opetti.

ESKO

Kantapään kautta. Ja hyvien neuvojen.

MH

Mainitsepas joku oikein iso erehdys, mikä tuli alkuun tehtyä.

ESKO

Ehkä semmonen jäi mieleen semmonen tarjousjuttu. TVH:lle tarjottiin sillankaiteita. Siihen tarjoukseen tulikin laskettua vaan yks kaije eikä kahta. (naurua) Mutta kyllähän se työ tehtiin.



Vuosi 1979. Könönpellon Metalli on muuttunut MetalMix Oy:ksi.

MH

Tuli vähän edullisesti tehtyä.

ESKO

Sillä kai se tilaus tulikin. (naurua)

## Könönpellon Pelle Pelottomat

**K**önönpellon Metalli, sittemmin Metal-Mix, on ollut menestyvä ja palkittu yritys. Viidessäkymmenessä vuodessa on moni muu yritys loppunut. Mikä on ollut se salaisuus, jolla täällä Könönpellossa on pärjätty?

VALPAS

Minä uskoisin niin, että tällä yrityksellä oli hyvä maine. Aateltiin, että täällä tehdään semmosta työtä, jota ei tarvinnut parsia. Se oli valmista mitä täältä myytiin esimerkiksi Ahlströmille ja mikä lähti sitten edelleen ulkomaillekin.

MH

Te myitte enemmän laadulla kuin hinnalla?

VALPAS

Laadulla. Noitakin kun ilmakanaavien palkeita tehtiin, ne oli ongelmallisia. Pellistä tehtiin



Könönpellon Pelle Pelottomien innovaatioita: tukkinipun ketjunkiristin.

tämän huoneen korkuisia kappaleita, kulmissa oli jiiressä niin kuin haitarin palkeet. Migillä oli kierräteltävä kaikki saumat, niiden kun piti olla ilmatiiviitä. Jostain muualta oli tullut semmoisia, jotka ei pitäneet ja niitä oli paikkailtava.

ESKO:

Kyllä se laatujuuttu oli ykkösasia. Vuosien mittaan entistä enemmän valkeni, että näin on toimittava.

VALPAS

Ja yks juttu mikä oli tärkeä, oli toimitusajat. Monestikin laiva ootti ja jos ei ehtiny tilaus valmiiksi niin se tuli tietenkin kauhean kalliiksi.

MH

Mitkä ovat olleet suuria mullistuksia metallialalla?

VALPAS

Hitsaaminen. Aikanaanhan tehtiin kaikki niittaamalla.

MH

Entä suunnittelu- ja hallintopuolella? Milloinkas tuli taskulaskimet ja ATK?

ESKO

Meidän aikaan ei oikeastaan ollut vielä niitä. Taskulaskin saatto jo loppuvaiheessa olla, mutta ATK on sitten vasta nuorempien yrittäjien aikaa.

MH:

Nykyään suunnitellaan työt tietokoneen ruudulla. Mitenkäs lumilingot ja peltiveneet aikaan suunniteltiin?

VALPAS

Eskohan niistä kai teki jotkut...



Taloon on saatu ensimmäinen oma nosturi.  
Etualalla Raimo Asikainen.

ESKO.

No enpä tiijä, ei ollut oikein mitään kuvia. Omasta päästä tehtiin.

MH

Ette tainneet koskaan olla oikein tarkkoja patenttiasioiden kanssa. Kehittelitte monia tuotteita, mutta ette koskaan hakeneet patenteja niille.

ESKO:

Ei tullut kyllä oikeastaan mieleen patenttijuut. Ehkä ei oikein tajunnutkaan, miten olisi pitänyt menetellä. Sitä vain tehtiin ja kehiteltiin ja itse kullakin artikkelilla oli oma elämisen aika

VALPAS

Joku saatto keksiä paremman ja muutenkin. Muistan, kuinka vielä ollessani Ahlströmin konepajalla niin suunnittelin yhen piirtäjän kanssa lastenvaunun pyörien alle jalaksia, jotka olisivat toimineet talvella lumen aikaan. Se

hanke jäi kumminkin, kun ei markkinointi oikein lähtenyt vetämään.

MH

Aika käytännöllisen tuntuinen idea kumminkin.

VALPAS

Ei ollut tiet niin hyvin hoijettuja kun nykyään ja lastenvaunut takkuili tietysti. No, toinen mikä minulla oli keksintönä oli lämmityslaitteet.

ESKO

Lohkolämmittimet.

VALPAS

Niin. Lohkolämmittimet. Niitä ei ollut alun perin missään moottoreissa.

MH

Jos olis saanu lohkolämmittimelle patentin niin ei olis pikkurahasta puutetta.



Vesipolkuria testataan. Kokeilijoina tj. Raimo Asikainen ja teknikko Tuppurainen.



VALPAS

Sekään homma kauan kestänyt, kun suuret tehtaat alko tekemään omia mallejaan ja ne oli vähän toisenlaisia ne kopat. Meillä ei ollut siinä vaiheessa mahdollisuutta tehdä sen tyyppisiä kun nyt tehään. Me tehtiin semmosia, että auton vesiletkuun tehtiin laitettiin sähkövastus sisälle. Sinne tuli putkesta kaksinkertanen kuparisydän, minkä sisälle tuli sähkövastus. Peltikuori oli päällä ja välissä vesitila. Vastus kun lämmitti kuparin, niin vesi rupes tietenkin siinä kiertämään. Siinä oli ainut ongelma se, että kun se oli semmoinen helmivastus, niin vastuslanka pyrki aina jostain syystä katkeamaan. Varsinkin jos kuumana käynnisti auton niin kuuma vastus napsahti poikki. Mutta jos päästi jäähtymään niin se kesti vaikka kuinka kauan.

MH

Sinä muistelit Esko semmostakin, että alkuun oli puutetta kaikesta yksinkertaisestakin tavarasta. Esimerkiksi nosturista ja trukista.

ESKO

Puskutraktoriin kauhan paikkeille tehtiin erilaisia kouruja tai sitten sillä kauhalla ja ketjuilla nosteltiin tavaroita. Lankkuja myöten sillä kuskattiin.

MH

Työturvallisuus ei ollut 50-luvulla ihan samassa jamassa kuin nyt

ESKO

Ei se ollut. Mutta kyllä rupes 60-luvulla kehittymään ja tuli kaiken maailman vaatimuksia.

VALPAS

Niistä nosturihommista vielä: silloin kun alotettiin tuossa vanhassa verstaassa tehdä niitä konepajahommia, niin ovet oli matalia ja nostohomma vaikeeta. Minulla oli Allis -merkinen telakuormaaja. Sillä alkuun ensimmäiset torvet nostettiin ja käännettiin. Ja silloin kun tätä



Moottorikäyttöinen keluvene toimitettiin Tehdaspuulle vuonna 1982.

hallia rakennettiin niin Allis oli taas tarpeeseen. Sillä nostettiin rautarakenteisen hallin palkit ylös. Siihen kuormaajan kauhaan tehtiin vielä semmonen jatkovarsikin, millä keinoteltiin kattelevyt ylös, kun ne ei sen omat varret riittäneet.

## Rahoitus- ja veromurheita

**K**önönpellon Metalli joutui alkuvuosina tämän tästä vastakkain suomalaiselle yritykselle niin tutun ongelman, rahoitusvajeen, kanssa. Tilauksia oli tulossa, mutta rahaa ei toiminnan laajentuessa juuri koskaan jäänyt kassaan makaamaan. Pankkienkin asenne oli vähän toisenlainen kuin myöhempinä vuosikymmeninä. Ja yrittäjän uskollisin ystävä on tietysti ollut aina verottaja. Vaikka kaikki muut unohtaisivat, verottaja ei unohda.

VALPAS

Sillon oli vaikeeta saaha pankkilainaa. Osuuskassastahan se laina peräti tyssä. Minä menin kysymään, kun saatiin joku suurempi homma tuolta konepajalta. Pankinjohtaja sanoi että kun ei ole rahaa. Meillä olis ollut täydelliset takuutkin eikä ollut pankkiin ennestään velkaa. Mutta pankilla ei vaan ollut rahaa. No meidän piti sitten mennä Pohjoismaiden Yhdyspankkiin.

MH

PYP:llä oli rahaa.

VALPAS:

No sillä oli rahaa. En tiijä luottiko ne meihin sitte niin paljon vai mikä mutta ei myö sitte tarvittu vakuuksia oikeestaan millonkaan kun oltiin rahan tarpeessa. Ainut oli se että piti näyttää että minkä verran oli työtä sisällä ja minkä verran niistä on tulossa rahaa.



MetalMixin ensimmäinen oma kuorma-auto. Jykevä lava tehtiin tietysti omana tuotantona

ESKO

Kyllä, rahasta oli välillä puutetta. Alkuaikoina oli paljon kuorma-automiehiä asiakkaana. Ei tahottu saaha sitä rahaa aina niiltä ja silloin piti koettaa pankista tilapäisesti saaha rahotusta.

MH

Jouduitteko perimään kovin?

ESKO

Kyllähän niitä kirjeitä kirjoteltiin. Ja sitte jouduttiin semmoistakin tekemään, että kirjotettiin vekseli velasta joka oli ja vietiin se pankkiin ja myytiin vekseli sinne. Mutta jos se velkaa oleva äijä ei maksanu sinne pankkiin sitä rahaa, niin meidänhän se itse oli sinne omistamme se raha vietävä.

VALPAS

Rakennusliikkeihen kanssa oli joskus ongelmia. Niille kun tehtiin aika lailla töitä ja sittehän niitä meni konkurssiin.

ESKO

Yheltä vain taisi lopulta jäähä lasku saamatta kokonaan.

VALPAS.

Kerran tuli omalaatuinen verotusongelma. Siihen aikaan niitä kävi niitä verotarkastajia. Oli valtionveron ja kunnanveron ja liikevaihtoveron tarkastajia vaikka minkälaisia.

MH

Oliko teillä semmoinen olo, että oikein kiusattiin yrittäjää.

VALPAS

No, kyllä. Niitä tuli aina yllättäen ja sano että katotaanpa paperit. Paperit piti olla niitä varten järjestyksessä. Niin. kerran sattu semmonenkin verotarkastaja - se taisi olla valtionveron tarkastaja - joka kävi täällä ja kahteli paperit ja kirjotti niistä itelleen kopiot. Siinä kopiota tehdessään teki kymmenyspilkkuvirheen. Jonkun



Uusi ja vanha halli ritti rinnan vuonna 1983.

ajan päästä Kuopiosta tuli meille tuota kuukymmenen tuhannen lasku. Kauhea raha siihen aikaan. Silloin kyllä otti aivoon. Minä sanoin heti, että jos ei tämä homma selviä niin sitte pannaan rukkaset lautaan. Minä kävin sitä Kuopiossa selvittämässä ja nehän lupas ottaa asian tutkittavaksi. Mutta sitä en piruuttanikaan sanonu heille, että se on kymmenyspilkkuvirhe, vaikka meidän pääkirjanpitäjä Antikainen oli meille jo sanonu ettei se muuta ole kuin kymmenyspilkkuvirhe. Ajattelin, että tutkikoot itse. Jonkun viikon perästä tuli sitten kirjelmä, jossa sanottiin, että tämä asia kumotaan aiheettomana. Minä jo sanoin, että minä käyn tässä asiassa vaikka presidentin puheilla. Ja kun käyn, niin samalla kerron, että miten se tapahtu tämä kymmenyspilkkuvirhe. Että ei se ihan selvän miehen virhe ollu.

MH

50-luku oli Suomessa kovaa jälleenrakennuksen aikaa. Korean sota merkitsi täällä meillä päin talouskasvua. Jäikö teille semmoinen mielikuva, että se oli hyvää aikaa?

ESKO

Kyllä se oli hyvää aikaa. Jossakin vaiheessa tuli sitten putous ja vaikeampaa aikaa, oliskohan se ollut 60-luvulla. Tuli ammattiosastojen puoleltakin kaikenlaisia vaatimuksia. Tietysti työntekijätkin koetti pitää puolensa.

MH

Oliko lakkoja koskaan?

ESKO

Lähellä piti, mutta ei tainnu sitten ihan olla. Lomautuksia jouduttiin pitämään ja oli jonkin aikaa melkein seis toiminta.



Maalaamo valmistuu vuonna 1984.



## Perhe on paras

MH:

Aune tuolla kuuntelee nurkassa, mutta selittäkääs, olitteko Te ukkomiehiä jo, kun yritys alkoi vai tuliko vaimon hankinta ja perheen perustaminen tehtyä työn ohella?

ESKO

Kyllä se minulla ainakin tuli työn ohella hankittua.

MH

Pitää vaan kysyä, että missä ihmeen välissä?

ESKO

Kyllä sitä kai vaan jostain löytyi sen verran aikaa. (naurua)

MH

Aune taisi olla nopea käänteissään?

ESKO:

No oli se. (lisää naurua)

MH.

Entäpä Valpas?

VALPAS

Minulla oli ollu vaimo jo vuosikaudet. Mehän oltiin molemmat töissä. Sitä alkurahoitusta koetettiin yhdessä kerätä.

MH

Missä vaiheessa se sitten tuli mieleen, että tää vois olla perheyritys? Kuinka vanhoja nää teidän lapset oli, kun ruvettiin ensi kerran



Nämä kalkkijähdyttimet toimitettiin A. Ahlströmille vuonna 1984.

puhumaan, että vois tätä jatkaa seuraavalle sukupolvelle.

VALPAS

Kyllä nää tais olla jo ihan täysikäsiä silloin. Minähän olin silloin eläkkeelle jäämässä ja samanaikaisesti alko lama.

MH

70-luvun energiakriisi ja paha lama.

VALPAS

Niin.Työt loppu meiltäkin niin kun ne loppu kaikilta muiltakin. Jopa (Ahlströmin) konepajalta. Ei minkäänlaista työtä ollu eikä ollu tiedossakaan. Myö kun oltiin silloin keskittyytty vain niihin alihankintatöihin. Ne oli loppuneet ne lumilinko- ja muut työt. Tämähän oli sitten kiinni koko tämä yritys. Siinä tilanteessa minä otin yhteyttä Ritvaan. Lainukan - vaimon - kanssa menttiin sitten teille ja Ritvan kanssa

siellä pohittiin tätä asiata että mitenkä se onnistus että työ sisaret ja veljet ryhtyisitte tähän hommaan ja ottasitte tämän kontollenne: että lähtisitte jatkamaan. Ajattelin, että kyllä siitä jotenkin vielä päästään alkuun.

MH

Tuntuko se, Ritva ihan kauhealta, kun tämmöstä ruvettiin ehdottelemaan?

RITVA AUVINEN

Kyllä se jotenkin oli tiiäkö ihan luonnostaan mielessä että näin siinä käy.

VALPAS

Kyllä se Ritvan suostuminen tähän hommaan oli ratkaisevaa. Jos ei Ritva olis tähän ryhtynyt, niin ei tätä yritystä ois enää.



Taas laajennetaan hallia. Vuosi on 1986.

MH

Oliko tämä Markku Auvinen silloin jo ole-  
massa?

RITVA

Oli kuvioissa joo.

VALPAS

Oliko nämä kihloissa jo vai miten. Mutta  
koulu oli kesken molemmilta. Sinä keväänä se  
kai loppu koulu Markulta.

## Pumppu streikkaa

**A**sikaisen sisarussarja tuli mukaan yri-  
tyksen toimintaan vuonna Valppaan  
jäädessä eläkkeelle vuonna 1978. Seuraa-  
vana vuonna yrityksen nimi vaihdettiin Metal-  
Mix Oy:ksi. Esko oli mukana yrityksessä aina  
vuoteen 1989, jolloin Eskon tytär Ritva ja  
hänen puolisonsa Markku Auvinen ottivat yrit-  
täjävastuun ja Markusta tuli yrityksen toimitus-  
johtaja. Sekä Valppaan ja Eskon yrittäjäura  
jatkuu siis vanhuusikään saakka, vaikka isän-  
perintönä saatu taipumus sydänvikaan koetti  
hidastaa vauhtia. Eivät sydänongelmat ihan pel-  
kästään perintötekijöistä tosin johtuneet.

ESKO

Oiskohan se ollu -59 kun minulla ensi  
kerran tempas. Oli kai stressiä. Piti päivällä olla  
muualla työssä ja illat täällä. Ja taisi ne yötkin  
mennä papereita selvitellessä



Sektorijäähdytin lähdössä Mörrymiin vuonna 1995.  
Kuvassa Ahti Jaakkonen.

MH

Ja tupakkaa imettiin toppakaupalla.

ESKO

Kyllä tupakkaakin palo. Pilliklubin voimallahan sitä jaksettiin.

MH

Niitä oli useampia kohtauksia?

ESKO

Olihan niitä kolme tai neljä.

MH

Ohhoh.

VALPAS

Minulle sattui samalla lailla. Minä kun täytin kun 65 vuotta niin melkein päivälleen samaan aikaan kesämökillä otti ensimmäinen kouristus. Venneellä soutivat minut ensin ja jostain talosta

tilasivat ambulanssin. Noin kaks viikkoo olin sairaalassa. Sitten joku vuosi meni väliä ja otti uudestaan.

MH

Molemmille veljille tuli hyvin samantapainen sydäninfarkti.

ESKO

Sitten piti mennä remonttiin. Ohitusleikkaus tehtiin kymmenisen vuotta sitten.

MH

Aika hyvä putkimies on ollut, koska olet jokseenkin hyvässä kunnossa. Missäs kunnossa se on Valppaan pumppu nyt?

VALPAS

No se on semmosessa kunnossa että kun ei käsillä tie mittään raskaampaa niin pärjätään.



Kierros umpeutuu. Vanha halli puretaan 21.5. 1993.



Näin siis sanoi Valpas syksyllä 1998. Runsaan vuoden päästä talvella hän oli jälleen kesäkillä, kun kohtausta tuli. Valpas kuoli 88 vuoden ikäisenä.



MetalMixin toistaiseksi suurikokoisin toimitus. Tämä sektori-jäähdytin valmistui vuonna 1993.

## Perimmäisiä kysymyksiä

**S**inä syksyisenä iltana MetalMixin kokoustilassa päädyttiin aprikoimaan, mikä saa ihmisen yrittämään. Oman yrityksen pyörittäminen vaatii paljon työtä ja uhrauksia. Onko kyseessä jonkinlainen kutsumus vai pelkkää rahanahneus?

VALPAS

En minä usko että se niinkään ahneutta on. Se on vaan niin, että kun sitä tämmösenkin yrityksen pistää alulle ja saap jonkin matkaa menemään niin siitä on vaikea irtautua. Siinä voi menettää paljon jos siitä lähtee pois. Niin että jos on edes jonkun verran itua toiminnassa ja ajatus, että kyllä tästä vielä päästään pinnalle, niin sitä yrittää jatkaa kaikin voimin. Siitä tullee niinku harrastus. Niinkun pakollinen harrastus.

MH

Tuleeko siitä myös semmoinen vastuu, että kun tässä on tätä väkeä työssä, niin niidenkään takia ei voi heittää kesken?

ESKO

Oli siinä tietysti semmostakin oli. Saatto olla tyypillistä, että joku kaveri vaikka sairastu ja sitten kyseli jälestäpäin kun alko toipua että että kyllä kai sinne pääsee teille töihin takasin. Semmoisissa tilanteissa se vastuu tuntui.

MH

Jos olisi vuosi 1951 ja teillä tämä järki päässä kuin nyt, niin tekisittekö samat askeleet uudelleen?



27 -metrinen kaasuttimen runko lähdössä Lahteen.

ESKO

Kyllä se ehkä .... mietityttäis useamman kerran. Mutta kai sitä on semmoinen kylähullu, että kai sitä vois alkaakin. Kyllähän ainakin kokemusta on tullut jollei muuta.

MH

Mitäs Valpas meinaa?

VALPAS

Onhan siitä tietenkin tullut vähän muutakin hyötyvä. Mutta ei tietysti kaikkea ihan samalla tavalla, nyt kun nämä koulut on käyty, tietenkään tekisi. Mutta ei minua harmita yhtään, vaikka tuli yritettyä.



MetalMix Oy:n henkilökunta vuosituhannen vaihtuessa.  
Edessä keskellä yrittäjät Ritva ja Markku Auvinen.

## Tänään

**H**uhtikuun 2. päivänä 2001 Metal-Mixissä vietetään juhlahetkeä. Tämä kirjanen jääköön muistoksi tuosta savolaisen teräksen juhlasta ja olkoon pieni kiitos veteraaneille, jotka saivat kaiken alkuun.

Yhä tänään ovat voimassa Valpas Asikaisen sanat: ***Aateltiin, että täällä tehhään semmosta työtä, jota ei tarvihe parsia. Se on valmista, mitä täältä myyvvään ulos.***

## Varkauden kaupungin tervehdys

Varkauden teollisen historian lasketaan alkaneen v. 1815, jolloin senaatti antoi vapaaherra Gustaf Wredelle luvan perustaa masuuni Varkauteen. Monien alkuvaikeuksien ja omistajavaihdosten jälkeen ruukki siirtyi v. 1846 solmitulla luovutussopimuksella viipurilaisen liikemiehen Paul Wahlin haltuun. Hänen toimestaan ryhdyttiin toteuttamaan silloista Varkauden visiota metalliteollisuuden keskuksesta, jossa konepaja oli avainasemassa. Tuon pitkän ja kunniakkaan vision toteuttajia ovat olleet myös ne MetalMix Oy:n perustajaveteraanit Valpas, Matti ja Esko Asikainen, jotka loivat perustan yritykselle ja sen kehittämiselle Varkauden Könönpellossa v. 1951.

Tarkasteltaessa kaupungin tulevaisuutta uuden vuosituhannen alkaessa on mielenkiintoista havaita, että peruslähtökohdat kehitystyölle eivät juurikaan ole muuttuneet. Kaupungin yksi tärkeimmistä kehittämissäpinopisteistä tulee myös lähivuosina olemaan



metalliteollisuus. Teemme toisin sanoen varsin pitkäjänteistä työtä niin yrityksissä kuin kaupunginkin kehittämisessä. Ehkä ainoa ero on siinä, että työtavat ja -välineet mm. Eu:n myötä ovat hieman muuttuneet ja lisääntyneet. Niinpä maakunnan kattava ”Rautainen Savo” projekti, jossa vetovastuu on Varkaudella, metalliyriyten verkottuminen, suunnittelu- ja kehitysinvestoinnit, työvoiman rekrytointi jne. ovat toimenpiteitä, joilla tänä päivänä tuon Varkauden vision haasteisiin pyritään vastaamaan. Tavoitteita meillä kyllä riittää, mutta ammattitaitoisten, osaavien yrittäjien sekä heidän henkilökuntansa kanssa me siinä työssä onnistumme.

Näillä ajatuksilla haluan Varkauden kaupungin puolesta kiittää MetalMix Oy:tä, sen omistajia ja työntekijöitä kaupunkimme kehittämiseksi ja rakentamiseksi tekemästänne arvokkaasta työstä ja onnitella yritystä sen 50-vuotisjuhlan johdosta sekä toivottaa työntäyteisiä menestyksen siivittämiä vuosia myös tulevaisuudessa.



Matti Reijonen kaupunginjohtaja

**Nordea** 

Vuodet vierivät ja vuosikymmenet vaihtuvat,  
mutta hyvä pankkisuhde kestää, kehittyy ja  
luo uusia yrittämisen mahdollisuuksia.



**Merita**



**AvestaPolarit**  
**STAINLESS**

---

**AvestaPolarit Finland Oy**

PL 130, Teollisuustie 19, 04301 Tuusula  
Tel (09) 273 991 Fax (09) 275 7958

etunimi.sukunimi@avestapolarit.com  
www.avestapolarit.com

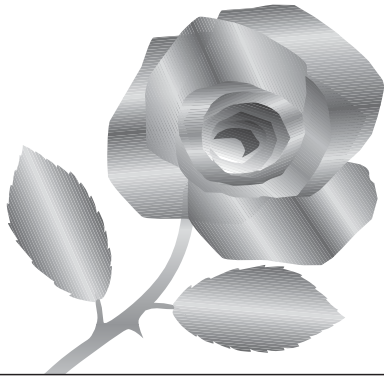


*Parhaimmat onnittelut  
yhteistyökumppanillemme  
ja menestystä myös tulevalle  
50-vuotiskaudelle!*





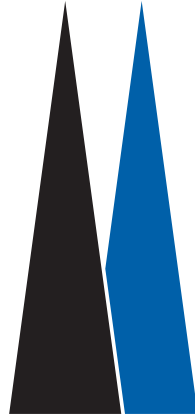
**FOSTER WHEELER**



*Onnittelemme merkkipäivän johdosta ja  
kiitämme vuosikymmeniä  
jatkuneesta hyvästä yhteistyöstä*

**STARCKJOHANN  
STEEL**





**MetalMix**